

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง (Disruption) ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นและเร่งพัฒนาการเรียนรู้พร้อมทั้งสร้างทักษะใหม่ ๆ (New Skill Set) ให้ทันทางที่เพื่อให้สามารถปรับตัวต่อความท้าทายใหม่ที่ต้องเผชิญได้อย่างมีประสิทธิภาพ การค้นหาวิธีการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและการเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ (อริยญา เถลิงศรี, 2563 : 86) การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง การทำงาน การติดต่อสื่อสารและที่สำคัญคือการศึกษา เทคโนโลยีดิจิทัลจึงเกี่ยวข้องกับทุกเรื่องในชีวิตประจำวัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 1-18) การที่จะพัฒนาการศึกษาจึงควรเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้รู้เท่าทันและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและประเทศต่อไป ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งเปรียบดั่งเป็นเข็มทิศในการนำพาสถานศึกษาให้ดำเนินการไปให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนทิศทางการศึกษา การมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล คาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของการศึกษาโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการประกอบการตัดสินใจและสามารถนำมาวางแผนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดนวัตกรรมการศึกษาใหม่ ๆ เพื่อให้ก้าวทันโลกเทคโนโลยีดิจิทัล (ภัทรานิษฐ์ พุฒิเรืองศักดิ์ และคณะ, 2565 : 37-44) ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับนโยบายของรัฐบาลด้านการศึกษาโดยนายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี ในคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี ด้านการศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยี คือ ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีอุปกรณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อผู้เรียนแต่ละวัย และใช้ระบบเทคโนโลยีการศึกษาสมัยใหม่ จัดทำหลักสูตรต่าง ๆ ให้มีความหลากหลาย ความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาเพื่อต่อยอดให้เกิดองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2566 : 9-10) ต่อมา พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประชุมมอบนโยบายการศึกษาให้แก่ทุกหน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568 โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านโอกาส ความเท่าเทียม ความเสมอภาค คุณภาพและสมรรถนะที่สำคัญจำเป็น ตามบริบทของประเทศและสังคมโลก โดยเน้นให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข” โดยเป็นการประกาศเพิ่มเติมจากนโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่กล่าวไว้อย่างชัดเจนถึงความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในนโยบายและจุดเน้นหลักข้อที่ 5 การส่งเสริม

สนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษา และบุคลากร ข้อที่ 5.2 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการพัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลตามกรอบระดับสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอาชีวศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2567 : ออนไลน์)

ความเชี่ยวชาญในตำแหน่งครู เป็นสิ่งสำคัญที่ครูต้องดำรงไว้เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อการพัฒนาการศึกษา ผลการปฏิบัติงานของครู (Performance) ตามสายงานที่รับผิดชอบของครูเป็นสิ่งที่ชี้วัดความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพ (Profession) ซึ่งสะท้อนโดยผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการประเมิน (ประวิต เอราวรรณ์, 2564 : 7-8) การประเมินผลการปฏิบัติงานครูเป็นสิ่งที่สำคัญ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงมีแนวคิดในการลดความซ้ำซ้อนของการประเมินต่าง ๆ จากในอดีตการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูมีเกณฑ์การประเมินที่หลากหลายขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการประเมิน เช่น ประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือน ประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อให้มี/เลื่อนวิทยฐานะ การคงวิทยฐานะ รวมไปถึงการการย้ายข้าราชการครู ซึ่งจะมีความแตกต่างกัน โดยในปัจจุบันได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือนกับการให้มี/เลื่อนวิทยฐานะ และการคงวิทยฐานะให้เป็นเรื่องเดียวกัน ใช้ตัวชี้วัดเดียวกัน โดยใช้ระบบประเมินวิทยฐานะดิจิทัล (Digital Performance Appraisal : DPA) รวมไปถึงการนำคะแนนที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการพิจารณาย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการได้อีกด้วย เห็นได้ว่าการประเมินต่าง ๆ ได้นำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อความสะดวกรวดเร็วและลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานของครู

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสมรรถนะดิจิทัลกล่าวคือ มีความรู้ ความเข้าใจ และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน ในลักษณะ “ทำน้อยได้มาก” สมรรถนะด้านดิจิทัลพื้นฐานเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อให้ได้รับโอกาสการปฏิบัติงานที่ดีและเติบโตก้าวหน้าในหน้าที่การงานของตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2566 : ออนไลน์) นอกจากนั้นแล้วความเข้าใจในเทคโนโลยีและทักษะด้านดิจิทัลยังสามารถนำมาช่วยออกแบบ สร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาให้รวดเร็วและทันสมัยมากยิ่งขึ้น เพื่อนำสถานศึกษาสู่การเป็นผู้นำทางการศึกษาที่ประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล นำเทคโนโลยีมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาโดยยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ สร้างการเปลี่ยนแปลงที่ตอบโจทย์ต่อความต้องการของผู้เรียนในทั้งปัจจุบันและอนาคต

จากการศึกษาบริบทการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ทำให้ทราบว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด มีกลยุทธ์ข้อที่ 3 ในการพัฒนาผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สู่โลกดิจิทัล

โดยการกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาอย่างชัดเจนในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ประกอบกับการศึกษาใน รายงานผลการดำเนินงานประจำปี พ.ศ. 2566 พบว่า กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้ดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความเกี่ยวข้องกับ การพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหาร จำนวน 2 กิจกรรม จากทั้งหมด 9 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมพัฒนา สมรรถนะครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่และกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (ด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล) โดยใช้บเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ตามนโยบายเร่งด่วน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด, 2566ก : บทสรุป ผู้บริหาร ; 2566ข : 96-97)

ผู้วิจัยได้เล็งเห็นและศึกษาตามบริบทหน่วยงานให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะของ ผู้บริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ใ้ นการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ก้าวสู่ยุคการเปลี่ยนแปลง ของโลกอย่างแท้จริง อีกทั้งยังมีเป้าประสงค์ (Goals) ที่ว่าด้วยการพัฒนาครูและบุคลากรทาง การศึกษา ให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปฏิบัติงานได้ ตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ ด้วยความสำคัญดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยมีความสนใจศึกษา สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาและการพัฒนาการปฏิบัติงานของครู ซึ่งเป็นส่วนสำคัญใน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีความก้าวหน้าและสามารถแข่งขันกับนานาชาติประเทศได้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จันทบุรี ตราด

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับ การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด

1.2.4 เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ของสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด

1.3 ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นเพื่อเป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ได้มีสารสนเทศที่เกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรม พัฒนาตนเอง พัฒนางาน พัฒนาวิชาชีพ ให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ดี มีสมรรถนะที่ดี และการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียนและสังคมส่วนรวม

1.4 ขอบเขตของงานวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,464 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด, 2566ก : 6)

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ปีการศึกษา 2567 จำนวน 306 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 43) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้จังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม หลังจากนั้นคัดเลือกครูโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

1.4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.4.2.1 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการประยุกต์ใช้ดิจิทัล
2. ด้านการเข้าใจดิจิทัล
3. ด้านการผลิตเครื่องมือดิจิทัล
4. ด้านวัฒนธรรมดิจิทัล
5. ด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล

1.4.2.2 ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนรู้
2. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้
3. ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

1. สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผสมผสานระหว่างความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะในการปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบ การสื่อสาร การแก้ปัญหาและการสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ความปลอดภัย และมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีทักษะการสร้างหรือประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการช่วยบริหารงานในสถานศึกษา สามารถมีส่วนร่วมในสังคมดิจิทัลและปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ สามารถแก้ไขปัญหาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้ล้าหน้าทันการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ มี 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการประยุกต์ใช้ดิจิทัล 2) ด้านการเข้าใจดิจิทัล 3) ด้านการผลิตเครื่องมือดิจิทัล 4) ด้านวัฒนธรรมดิจิทัล และ 5) ด้านการแก้ปัญหาคด้วยเครื่องมือดิจิทัล มาเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

1.1 ด้านการประยุกต์ใช้ดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด มีความสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน นำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา และการปรับปรุงกระบวนการบริหารงาน ผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการปฏิบัติงานร่วมกันบุคลากร นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ลดภาระการจัดทำเอกสาร ประหยัดงบประมาณในการประเมิน และใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนและเผยแพร่การปฏิบัติงานของสถานศึกษา

1.2 ด้านการเข้าใจดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด มีความสามารถในการเข้าถึงและวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาสื่อดิจิทัลอย่างเหมาะสมและถูกต้อง สามารถสืบค้นและส่งต่อข้อมูลดิจิทัลให้กับผู้อื่นอย่างปลอดภัย สามารถวิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริงของสื่อสารสนเทศที่หลากหลาย มีความรู้ในการจัดเก็บข้อมูลและเนื้อหาดิจิทัลอย่างระบบ และแสวงหาความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาตนเอง

1.3 ด้านการผลิตเครื่องมือดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด มีความสามารถในการผลิตสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม สามารถผลิตชุดข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการออกแบบและสร้างสรรค์ผลงาน สามารถออกแบบโปรแกรมพื้นฐานในการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน และสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

1.4 ด้านวัฒนธรรมดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบ มีมารยาทใน การใช้งานดิจิทัล สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้การทำงานร่วมกันที่ดีในโลกดิจิทัล ปฏิบัติตามกฎหมาย ด้านดิจิทัลอย่างเคร่งครัด ระมัดระวังและไตร่ตรองในการแบ่งปันข้อมูลกับผู้อื่น และสามารถควบคุม กำกับการเผยแพร่ข้อมูลของสถานศึกษาอย่างเหมาะสมและปลอดภัย

1.5 ด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด มีความสามารถตัดสินใจใช้เครื่องมือดิจิทัลใน การแก้ปัญหามีแบบแผน ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน นำเครื่องมือดิจิทัลใหม่ ๆ มาปรับใช้ ในการแก้ปัญหา สามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลในการแก้ปัญหอย่างรอบคอบและรวดเร็ว ใช้เทคโนโลยี อย่างสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหา

2. การปฏิบัติงานของครู หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงการปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่ รับผิดชอบ ภาระงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูและมาตรฐานตำแหน่งครู เพื่อก่อให้เกิด ประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อตัวนักเรียนอย่างสูงสุด ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานตำแหน่งครู ซึ่งกำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลและรับผิดชอบการบริหารงานบุคคล ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อการประเมินผลการปฏิบัติงานครูและบุคลากร ทางการศึกษาซึ่งได้กำหนดไว้ 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และ 3) ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ มาเป็นแนวทางในการ ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดังรายละเอียด

2.1 ด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ปฏิบัติงานตามภาระงานที่ครอบคลุมถึงการสร้างและหรือพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างและหรือพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ การศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน และการอบรมและ พัฒนาคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียน

2.2 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ปฏิบัติงานตามภาระงานที่ครอบคลุมถึงการจัดทำข้อมูล สารสนเทศของผู้เรียนและรายวิชา การดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน การปฏิบัติงาน วิชาการ และงานอื่น ๆ ของสถานศึกษา และการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ภาควิชาการ และหรือสถานประกอบการ

2.3 ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ หมายถึง ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ปฏิบัติงานตามภาระงานที่ครอบคลุมถึง การพัฒนาตนเองอย่าง เป็นระบบและต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัด การเรียนรู้และการนำความรู้ความสามารถทักษะที่ได้จากการพัฒนาตนเองและวิชาชีพมาใช้ในการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

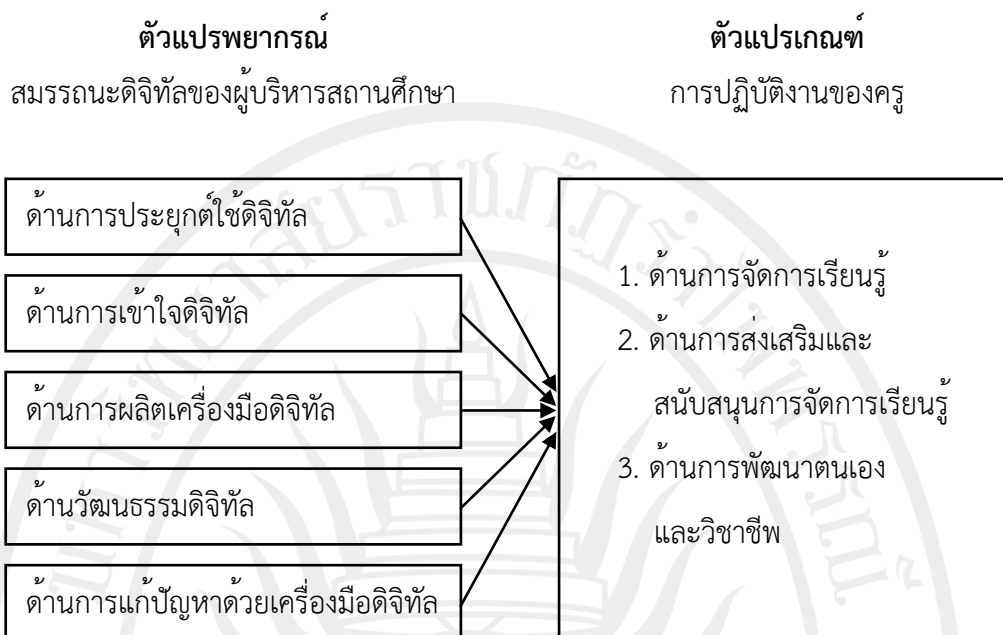
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จันทบุรี ตราด

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด

5. ครู หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จากแนวความคิดของนักวิชาการต่าง ๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศประกอบด้วย จูฬารัตน์ บุษบก (2566 : 80-81), อัญชลี ไหมทอง และธีระภาพ เพชรมาลัยกุล (2566 : 438-440), สุนันทนา กุศล ประเสริฐ และสทิตพร เซาว์ชัย (2565 : 1154-1156), จิราภรณ์ ปกรณ์ (2564 : 116-117), นันธิดา ปฏิวัฒน์ และคณะ (2564 : 1934), อรรพรรณ กันลั่นนท (2564 : 147-151), สำนักงานคณะกรรมการ ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2563 : ออนไลน์), มานะ ครุฑาโรจน์ (2563 : 129), สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2562 : ออนไลน์), สำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา (2561 : 1-2), Damayanti & Mirfani (2021: 156-159), Mannila et al. (2018 : 78-85), Toduk (2014 : 19-25) และ Ferrari (2013 : 5-6) แล้วนำมาวิเคราะห์จนได้ตัวแปรสมรรถนะ ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งได้ทั้งหมด 5 ด้าน ประกอบด้วยด้านการประยุกต์ใช้ดิจิทัล ด้านการ เข้าใจดิจิทัล ด้านการผลิตเครื่องมือดิจิทัล ด้านวัฒนธรรมดิจิทัล และด้านการแก้ปัญหาด้วยเครื่องมือ ดิจิทัล หลังจากนั้นได้นำแนวคิดสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานตำแหน่งครู ซึ่งได้กำหนดไว้ 3 ด้าน มาเป็นตัวแปรการปฏิบัติงานของครู ซึ่งประกอบด้วยด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ และสามารถสรุปเป็นกรอบ แนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 สมมติฐานในการวิจัย

1. สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด
2. สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด